

OMEN

een apocalyptische
SF-collectie

Omen

is een uitgave van

Dutch Venture Publishing

Copyright © 2023 Dutch Venture Publishing

Auteurs: Cathinca van Sprundel, Joanne Carlton, Lara Reims, Dimitra Nikolaidou, Seran Demiral, Colin O'Sullivan, Kostas Charitos, Chiara De Giorgi, Funda Özlem Şeran

Omslagontwerp: Jen Minkman

Vertaling uit het Engels: Jen Minkman

Tekstredactie: Britt Zwijnenberg & Jen Minkman

Voor het eerst verschenen in juni 2023

ISBN 978-94-93265-48-6

NUR 285

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INLEIDING

De apocalyps... en daarna

We hebben een hoop te danken aan auteur Mary Shelley. De moderne sciencefictionliteratuur is volgens kenners begonnen met de roman ‘Frankenstein; or, The Modern Prometheus’ die ze in 1818 schreef. En ook de (post)apocalyptische sciencefictionliteratuur, een van de subgenres van SF, zou zijn begonnen met een roman uit 1826, *The Last Man*, van dezelfde auteur. De roman speelt zich af aan het einde van de eenentwintigste eeuw, wanneer een pandemie toeslaat en de mensheid plaagt.

In romans en verhalen die gebaseerd zijn op het idee van een apocalyps of de dagen na een apocalyps, staat de beschaving op onze wereld (of een andere planeet) op het punt in te storten of is die al ingestort. De reden daarvoor kan een klimaatverandering zijn, een meteor, een kernoorlog, een pandemie (tegenwoordig maar al te herkenbaar), of, als we onze fantasie er wat meer op loslaten:

EEN APOCALYPTISCHE SF-COLLECTIE

zombies, kunstmatige intelligentie, technologische experimenten of een buitenaardse invasie.

In apocalyptische romans en verhalen staan gebeurtenissen die het einde van de mensheid en de planeet betekenen centraal. En we lezen over de strijd van de personages die proberen dit einde te stoppen. Over het algemeen slagen zij er niet in de dag des oordeels met al zijn helsheden te stoppen, maar in zeldzame gevallen zien we de personages wél slagen en de wereld redden.

Veel vaker spelen verhalen zich tegenwoordig af ná de apocalyps. Zo'n tijdstip kan vlak na de gebeurtenissen liggen die een einde aan de wereld hebben gemaakt (verhalen die de emotionele toestand van de personages beschrijven en hun strijd om te overleven), of op een tijdstip veel later dan de apocalyps (en deze verhalen zijn vrij populair). In dergelijke verhalen lezen we vaak over een toekomst waarin de technologie van een beschaving alleen mag worden gebruikt door de elite; daarom hebben zij de macht.

Toonaangevende romans en verhalen

Naast de roman van Mary Shelley over een pandemie die bijna het einde van het menselijk leven op aarde betekent, moet ook de roman van Jack London uit 1912 als toonaangevend worden beschouwd. *The Scarlet Plague* is onlangs herontdekt toen iemand erop wees dat de gebeurtenissen in het boek griezelig veel lijken op wat wij in 2020 tijdens de COVID-pandemie meemaakten. Een andere roman over een pandemie is *Earth Abides* (1949) van George R. Stewart, die hij schreef in het gouden tijdperk van de sciencefiction. Het is het meest

invloedrijke werk dat de auteurs van dit genre inspireerde. In een wereld na een pandemie waardoor de bevolking is geslonken en technologie is verdwenen, proberen de overlevenden hun beschaving weer op te bouwen.

Hieruit kan worden afgeleid dat het populairste thema van de eerste postapocalyptische literatuur virussen die ons vernietigen is (en het leesplezier is nog groter als ze in een laboratorium blijken te zijn gemaakt en door een ongeluk zijn verspreid). John Christophers *Empty World* (1977), *the Stand* (1978) van Stephen King (dat veel leent van *Earth Abides*), *Plague* (1977) van Graham Masterton, *Kalki* (1978) van Gore Vidal... allemaal verhalen over pandemieën en mensen die moeten vechten voor hun leven.

Ondanks het feit dat *The White Plague* (1982) van Frank Herbert net als de vorige voorbeelden virussen in het verhaal betreft, verschilt de roman daarvan door een interessante plotwending. Een moleculair bioloog zint op wraak nadat zijn vrouw is gedood in een IRA-bomaanslag en hij creëert een ziekte die alléén vrouwen doodt.

Andere belangrijke romans waarin virussen en de apocalyps een rol spelen zijn *Emergency* (1984) van Davif. R. Palmer, *Blindness* (1995) van José Saramago, een meervoudig bekroonde roman met twee vervolgen, en *Oryx and Crake* van Margaret Atwood.

De roman waardoor ik kennismaakte met dit subgenre is *I Am Legend* (1954) van Richard Matheson. Het gaat over een virus dat alle mensen in zombie-vampier-hybriden heeft veranderd en de strijd van een enkele man, Robert Neville, om in zo'n wereld te overleven. Uit deze roman zijn drie verschillende films voortgekomen: *The Last Man on Earth* (1964), *The Omega Man* (1971), en *I Am Legend* (2007). (*Omega Man* is mijn favoriet, ondanks het feit dat *The Last Man on Earth* het boek beter volgt).

EEN APOCALYPTISCHE SF-COLLECTIE

Als we kijken naar recente voorbeelden van postapocalyptische literatuur, valt de trilogie op die ons waarschuwt voor de problemen die nanotechnologisch verbeterde virussen kunnen veroorzaken: *Plague Year* (2007), *Plague War* (2008) en *Plague Zone* (2009) van Jeff Carlson. *World War Z: An Oral History of the Zombie War* (2006) van Max Brook is ook zeer succesvol. *The Hunger Games*-serie van Suzanne Collins en *The Maze Runner*-trilogie (2009-11) van James Dashner zijn populair bij YA-lezers.

Deze collectie

In dit boek ga je negen verschillende (post)apocalyptische scenario's uit verschillende landen lezen. Iedereen heeft weer een andere kijk op de wereld en wat er na een ramp zoal te gebeuren staat, dus je kunt negen keer met een andere auteur op reis en je laten meevoeren naar een wereld die je (nog) niet kent.

Ik hoop dat je met veel plezier deze verhalen zult lezen!

Selecterend redacteur Ünver Alibey

VERGEET_ME_NIET.ARCH

Cathinca van Sprundel

‘De server zit bijna vol. Nog een of twee maanden en dan kan er niets of niemand meer bij. We hebben ruimte nodig om te blijven functioneren.’ De stem van raadslid Rilvers was duidelijk te horen door de ventilatieschacht die door het studiecentrum liep.

Xela huiverde, maar keek niet weg van het scherm waarop een hologram van de aardlagen stond. Als er al iemand langs zou komen – de kans was klein – dan deed ze slechts onderzoek voor haar *paper*. Ze luisterde echt niet de besloten raadsvergadering af. Het was gewoon toeval dat die een verdieping onder haar plaatsvond. Kon zij er wat aan doen dat de geluidsisolatie beroerd was?

‘Kunnen we niet gewoon de gegevens comprimeren? Daar zijn die dure specialisten toch voor?’

Xela wist niet bij welk raadslid die stem hoorde. Het waren er zeven, haar oom was de achtste persoon in de ruimte.

‘Dat doen we al zo’n twintig jaar, toen trad het probleem voor het eerst op. Meer lukt niet,’ antwoordde Rilvers. Na die woorden sprak iedereen door elkaar:

‘Waarom was dit niet eerder bekend?’

‘Ontslaan, allemaal!’

‘Ongehoord!’

‘We moeten altijd geïnformeerd worden!’

Ze tikte nerveus met haar vingers op de rand van het scherm. Ze begreep hun verontwaardiging maar al te goed. Haar spieren spanden zich aan, wachtend op wat er zou volgen.

‘Leden, zal ik het probleem en het voorstel verder toelichten?’ De lage, afgemeten stem van haar oom wist de rust weer terug te brengen.

Xela slikte een brok weg. Als er niets veranderd was aan het bestand dat ze “per ongeluk” ingezien had, ging het nu gebeuren.

‘Ga uw gang, griffier Meyting.’ Voetstappen, nog meer geroezemoes en het getik van styluspennen op tablets.

‘De specialisten hebben alle opties al overwogen. Onze energieopwekking en -verbruik zijn in evenwicht. Als we al genoeg materiaal hebben om het netwerk met een extra server uit te breiden, verstoort dat de balans volledig. Een energiecrisis kunnen we niet gebruiken.’

Xela rolde met haar ogen. Natuurlijk niet. Ze kon de verschillende energiecrisissen en tekorten na De Grote Verdeling zowat dromen. Op school was het een apart vak geweest. Ze was zo blij dat ze dat gehaald had, ook al was het met haar hakken over de sloot.

‘De bestanden die de meeste ruimte innemen, blijven toch wel de .arch-herinneringen. We stellen voor om de invoer vanaf De Grote Verdeling op te ruimen. Per stervensjaar kiezen we een aantal voorbije levens die van grote betekenis waren, plus zo’n honderd personen die een dwarsdoorsnede van de bevolking vormen, zodat toekomstige historici, specialisten en databeheerders een goed idee krijgen van onze tijd. Van de rest slaan we alleen de geboorte- en overlijdensdata nog op. Hierdoor zouden we weer honderden jaren vooruit moeten kunnen.’

Nu kwam het: de echte oproer, de stemverheffingen; misschien gingen ze zelfs met elkaar op de vuist!

EEN APOCALYPTISCHE SF-COLLECTIE

Maar... Stilte. Gevolgd door gefluister. Xela sprong op en drukte haar oor zowat tegen de muur. De pot op met doen alsof ze studeerde.

‘Kunnen we zelf personen aandragen voor die selectie?’ Raadslid Windshem: dat hoge, nasale geluid herkende ze wel. Die wilde zeker haar eigen familie veiligstellen. Omhooggevallen slijmbal.

‘Natuurlijk. Ik kan dat toevoegen aan het voorstel,’ zei haar oom.

‘Dan ben ik akkoord.’ Het was als een stomp in haar maag.

‘Akkoord.’ Nog een.

‘Ik stem ook in.’

Ze werd misselijk. Nog drie andere leden mompelden hun goedkeuring.

‘Is er echt geen mogelijkheid om te kijken naar de mogelijkheden buiten de grenzen van Utrede? Waarom zouden we niet proberen contact te krijgen met Dorthausen, om te kijken of we het verleden achter ons kunnen laten? We kunnen van elkaar leren.’ Even kon ze weer ademhalen. Rilvers had dit vaker geopperd, was zelfs degene die het taboe “internationale samenwerking” in de mond nam. En dat was gewaagd. Het was een collectief gegeven dat die politiek uiteindelijk de wereld verwoest had. Na de kernoorlogen was het iedere onbesmette enclave voor zich.

‘Met zes leden die akkoord zijn, sluiten we dit onderwerp af,’ besloot haar oom, Rilvers negerend. ‘Eind deze week gaan de specialisten beginnen met de voorbereidingen.’

Bam. Ze sloeg met haar vuist op het scherm. Het hologram trilde en verdween. Akkoord? Geen verzet? Alleen geklaag over dat ze het niet eerder wisten? Die verrotte, opgeblazen, egoïstische... Ze slikte een vloek in en knipperde tranen van frustratie weg. De raad praatte onverstoord verder over de herverdeling van budgetten.

Zonder te kijken gingen haar vingers over het scherm en riep ze dossier XHS12930.arch op: Alexia Pronk, geboren 112 na de grote verdeling (NDGV), overleden 163 NDGV.

Een hologram van een vrouw met donkere krullen, grijze ogen en een verlegen lach die haar rimpeltjes bij haar ooghoeken gaf, verscheen. Gedachteloos scrolde Xela langs de mappen waarin de herinneringen van haar leven geordend waren. Van haar kindertijd tot aan haar studentenleven, van haar knipperlichtrelatie met Xela's vader tot en met de laatste jaren, voordat een bloedprop een einde aan haar leven maakte. Enkele mappen waren versleuteld: die kon je alleen zien als je ouder was dan eenentwintig en een bevoegdheid had aangevraagd bij de specialisten. Niet dat ze dat wilde: haar moeders seksleven en zwaarste trauma's hoefde ze niet zo nodig te zien. Ze tikte een herinnering aan en binnen een seconde werd een hologrampeuter met Xela's donkerblonde haarkleur getackeld door de kleuterversie van Xander, haar broer. Hij was mager en net zo groot als zij, maar wist toch te voorkomen dat ze van de trap viel, vlak voordat haar moeder beide kinderen in een stevige omhelzing omvatte.

Dit... al deze herinneringen, dit leven en dat van honderdduizenden anderen...Straks verdwenen door dit besluit. Gewist. Opgeschoond. Omdat de raad ze niet belangrijk genoeg vond.

Ze wreef over de onderhuidse chip in haar pols. Wat had het dan voor zin om vanaf je geboorte zo'n kring aangemeten te krijgen? Als al die indrukken en momenten er niet toe deden?

Sinds de introductie ervan, enkele jaren na De Grote Verdeling, was de criminaliteit in de enclave dramatisch gedaald. Bij een moord, diefstal of aanranding hoefden de autoriteiten alleen maar de chip van het slachtoffer of de verdachte uit te lezen en de zaak was opgelost. Als iemand overleed, uploadden de specialisten hun herinneringen op

de server, waarna de chip werd leeggehaald voor hergebruik. De hele samenleving functioneerde – van ziekenhuis tot vuilnisverwerking en van nieuwsvoorziening tot vervoer en communicatie – op hetzelfde netwerk, dat alles bij elkaar hield. Waarvan de server nu bijna vol zat.

Xela tikte een bericht op het scherm en stuurde dat naar de enige persoon die haar frustratie volledig begreep.

Het is besloten. Ze gaan levens opschonen. Wat nu?

Een paar seconden verstreken voordat ze een melding kreeg.

Kom naar huis. Ik heb een plan.

‘Druk aan de studie?’ Xela kon niet voorkomen dat ze bij die vraag ineenkromp. Griffier Jiltan Meyting, haar oom en wettelijke voogd, liep vlak achter haar toen ze het gebouw verliet.

Ze knikte en probeerde de borrelende ergernis in haar lichaam onder controle te houden. ‘Lange vergadering gehad?’

Hij ging naast haar lopen en samen daalden ze de trap naar de straat af. ‘Er moesten een paar pittige beslissingen worden genomen, voor het welzijn van iedereen,’ zei hij. ‘Vanavond ben ik er niet. Ik moet naar de opening van het nieuwe beweegpark.’

Natúúrlijk was hij er niet. Hij werkte zowat dag en nacht. Ze boog en strekte haar vingers meerdere keren. *Niets zeggen*, dacht ze bij zichzelf. *Niet verklappen wat je hebt gehoord en stiekem hebt gelezen*. Maar geheimen binnenhouden was nooit haar sterkste kant geweest. Haar onrust kookte over.

‘Ga je ervoor zorgen dat mam bewaard blijft?’ flapte ze eruit.

Op Jiltans uitgestreken gezicht verscheen een lichte frons en hij streek zijn lange, blauwe jas glad. ‘Bewaard?’

‘Ik wil niet dat ze gewist wordt.’

Het muntje viel. Hij greep haar arm iets te hard vast en trok haar mee opzij, weg van de vertrekkende raadsleden en hun assistenten. ‘Ik weet niet hoe je dit te weten bent gekomen, maar...’

‘Geef antwoord op mijn vraag,’ fluisterde Xela woest. Hij was haar oom, haar familie. Dat moest iets betekenen, ook al was hij pas in haar leven gekomen na haar moeders overlijden.

‘Mijn rol als griffier betekent dat ik geen misbruik van mijn positie moet ma...’

‘En dat gaat dus vóór familie. Duidelijk. Veel plezier bij je opening.’ Xela rukte zich los, greep haar fiets en ging zo snel als ze kon naar huis.

Thuis schopte Xela haar schoenen vloekend uit. ‘Dit moeten we niet pikken. Als dit bekend wordt, gaan mensen toch wel de straat op? Ze komen aan onze geliefden. Ze...’

Xander draaide zich om op zijn bureaustoel. ‘Je weet dat ze dat niet gaan doen. De raad maakt er een mooi verhaal van, komt weer met zijn eeuwige energieblabla en we gaan weer over tot de orde van de dag. Wedden dat ze een verkiezing gaan houden waarin iedereen mag stemmen welke personen bewaard moeten blijven? Stemmen voor de grootste Utreder? De perfecte manier om iedereen af te leiden van het werkelijke probleem.’

‘Dat is belachelijk.’

‘Maar het gaat wel gebeuren. Het formulier voor de online stemming is al aangemaakt. Waarschijnlijk stelt Windshem het bij de volgende vergadering voor.’ Xander trok een betweterige wenkbrauw op. Het gaf zijn gezicht een zekere charme, ondanks de kringen onder zijn ogen en

zijn holle wangen. Zijn donkerblonde haar had hij in een kort staartje gebonden. Een ontsnapte pluk zat vast in de capuchon van zijn vest.

Xela plofte op het bed naast zijn bureau. ‘Hoe...’

‘Na jouw bericht ben ik wat rond gaan snuffelen.’

Ze deed haar hoge paardenstaart opnieuw in. ‘Dat de specialisten je niet wilden hebben.’

Hij haalde zijn schouders op. ‘Was de investering niet waard, hè? Dus moest het mezelf maar leren.’ Bijna zijn hele leven zat hij aan zijn scherm gekluisterd en hij had de tijd goed gebruikt. Zelf was Xela liever op het volleybalveld te vinden.

‘Trouwens, we gaan morgen op onze kop krijgen. Oom Jiltan weet dat ik... iets gezien heb wat ik niet mocht zien.’

Hij rekte zich uit. ‘Nee hoor. Jij gaat op je kop krijgen, want ik ben dan al weg.’

‘Weg? Hoe bedoel je?’ Hij verliet het huis amper vanwege zijn conditie.

‘Ik ga naar Dorthausen en neem mam en onze familie met me mee.’

Xela knipperde en haar ogen schoten naar het scherm, waarop Xanders waarden te zien waren. Alles zag er, voor hem, niet vreemd uit. Hij had wel eens wanen gehad door de medicijnen, maar dat was lang geleden.

‘Het is onveilig daarbuiten. Besmet. En we hebben al... hoelang geen contact met hen gehad? Dit is waanzin, je kan ziek worden, dit wordt je...’

‘Dood? Ik heb een route gevonden. Te voet is het een paar weken reizen. Ik weet waar ik een stralingspak kan vinden. En anders? Ik ga het einde van het jaar toch niet halen.’

Xela snoof. ‘Dat zeggen ze al vanaf je geboorte en toch ben je hier nog steeds. Ik geloof er niks van.’

Xander zat niet goed in elkaar. Zijn hart, zijn longen, zijn darmen. Zijn ene been was langer dan het andere. De artsen wisten niet wat er nou precies mis was, maar ze hadden hem nooit echt een toekomst gegeven. Het was puur toeval dat ze een medicijncocktail gevonden hadden die hem in leven hield. Dag na dag. Maand na maand. Jaar na jaar.

Hij keek haar echter bloedserieus aan. ‘Dat zeiden zij. Nu zeg ik het: ik ga het einde van het jaar niet halen. Ik weet het gewoon. En ik wil niet dat mijn leven en mijn herinneringen zomaar in het niets verdwijnen bij de volgende opschoonronde. Niet als ik er iets aan kan doen. Misschien zijn ze daar veel verder dan hier. Ik moet het gewoon proberen.’

Ze wreef over haar voorhoofd en wist niet waar ze als eerste op wilde reageren: zijn doemgedachten of dit plan. ‘Dit is gestoord en...’

‘Ik wil al langer verder kijken dan Utrede. Mam wees me in de juiste richting en dit is het teken dat ik moet gaan.’ Hij stond op en kroop onder zijn bed. Xela trok haar benen op en keek naar de zolen van zijn gympen, gemaakt van gerecycled asfalt en rubber, net als alle schoenen hier.

‘Mam?’

‘Ik heb vorig jaar ontdekt hoe ik versleutelde herinneringen kon openen zonder toestemming of hulp van de specialisten. Mams dossier was mijn *test case*.’

‘Ehm...’ Nooit gedacht dat zijn interesse zo ver zou gaan. Dit was op z’n zachtst gezegd niet zoals het hoorde; kortom, illegaal.

‘Geloof me, het was interessant. Geen enkele specialist heeft ernaar gekeken omdat ze maar een gewone vrouw was die twee kinderen kreeg met een sukkel die haar in de steek liet.’ Bij die laatste woorden ging zijn toon spottend omhoog, waarna hij naar achteren kroop en op zijn

knieën ging zitten. In zijn handen had hij een donkerbruine, versleten tas die haar aandacht meteen greep.

‘Wat is dat?’

Xander legde de tas bijna teder op het bed. Zijn gezicht stond treurig. ‘Mam droomde ervan om weg te gaan. Voordat... voordat ze mij kreeg en daarna jou. Ze kwam op dat idee omdat oma haar dit had nagelaten. Aan haar, niet aan oom Jiltan. Een van haar versleutelde herinneringen liet me zien waar hij verstopt lag. Dit is leer.’

Xela’s ogen werden groot en ze stak bedachtzaam haar hand uit. Leer. Dierenhuid. Dat was afkomstig van vóór de kernoorlogen. Voordat de enclaves waren ontstaan. Voordat inwoners bij de tweede energiecrisis elk beetje bruikbaar materiaal hadden moeten afstaan. Een huivering ging door haar heen toen ze het materiaal aanraakte. Er zaten breuken in en hier en daar een scheur, maar de tas was ongelooflijk goed bewaard gebleven.

‘Oh, en de binnenkant is ook een verrassing,’ vervolgde Xander. Bijna erbidig tilde hij de flap op. ‘Je mag raden wat alles is. Zoek niks op.’ Een witte strip met tabletjes legde hij als eerste op de deken.

‘Dat lijken jouw pillen wel.’

‘Nee. Jodiumtabletten. Al lijken ze op deze dingen, daarvan zijn de meeste verpulverd. Ruik eens.’

Xela boog voorover. ‘Fris.’

‘Dat is nou pepermunt.’ Het bracht haar terug naar haar geschiedenislessen, waarin ze leerden over een wereld waarin van alles groeide, waar zoveel mogelijk was, waar men materialen en voedsel verspilde tot het opraakte en landen elkaar naar het leven stonden. Nu was alles hier afgemeten, netjes verdeeld en ingeperkt. Snoepgoed was een luxe die niet meer bestond.

Het volgende voorwerp was een verkleurd boek dat ‘Verlangen naar de Italiaanse prins’ heette. De laatste pagina’s waren eruit gescheurd. Met alle schermen was papier overbodig; ook dit kende ze alleen maar van videobeelden.

Een mes, een doosje lucifers, een potlood, een grappig ding met wijzers.

‘Was dit een overlevingspakket of zo?’

‘Ik denk dat deze tas het leven van een van onze voorouders heeft gered,’ antwoordde Xander. ‘Daarom is hij waarschijnlijk nooit ingeleverd.’ Het voorlaatste voorwerp was zo groot als haar onderarm, bedekt met een zachte, verkleurde stof en was voor zijn grootte nog best zwaar. Het deed haar denken aan de afbeelding van een hert, maar dan met veel te grote ogen, onrealistische kleuren en rare verhoudingen. Ze trok een gezicht en Xander lachte.

‘Dit is een Bambi-2.0. Ieder kind onder de twaalf wilde er ooit een hebben. Hij kan bewegen, liedjes zingen en er zat een chip in waarmee je zijn karakter kon programmeren. Die chips vormden ooit de basis voor de onze.’

Van alle voorwerpen die je voor een eeuwigheid wilde bewaren... Wat een onzinnig ding. Xander pakte een pootje en bewoog die stroef heen en weer. ‘Toch steviger dan verwacht. Ik heb hem schoongemaakt en opgeladen, maar hij doet niets zonder chip.’ De laatste schat was zwart en vierkant. Hij mepte haar nieuwsgierige vingers weg. ‘Afblijven. Hiermee gaan we mam van de vergetelheid redden.’

‘Is dat een harde schijf?’ Als de specialisten dat zouden weten... ‘Staat er iets bijzonders op?’

‘Foto’s van vooroorlogse vakanties, een paar oninteressante games. Hij heeft genoeg ruimte voor de .arch-herinneringen van mam, oma, opa en andere familieleden.’

Dit was een waanzinnig plan, ongehoord. Niemand verliet Utrede. De angst voor buiten werd er van kleins af aan ingestampt. Raadslid Rilvers speelde met de gedachte, net als anderen, maar tot nu toe had niemand de daad bij het woord gevoegd.

Maar Xander had gelijk. Hij had niets te verliezen. Eén ding had hij echter verkeerd: zij gingen echt niet braaf zitten wachten op oom Jiltan en zijn uitbrander.

‘Hoeveel tijd heb ik nog om in te pakken?’

‘Wat doen jullie hier?’ Hoewel ze dit verwacht had, schrok Xela toch van de strenge stem van de opzichter. De grijze haren van de vrouw waren kortgeknipt en op haar uniform stond het logo van Utrede: een rode leeuw.

‘We zijn op weg naar de opening van het nieuwe beweegpark. Onze oom, griffier Meyting, is er al,’ zei ze luchtig. Hopelijk hoorde de opzichter de lichte trilling in haar stem niet.

‘Waarom nemen jullie de hoofdweg niet?’

Xander zette een stap naar voren en leunde zwaar op zijn kruk. Het witte licht van de lamp boven hen maakte zijn gezicht nog bleker. ‘Die is superdruk met al die skaters en fietsers. Ik kom niet vaak buiten. En deze weg is sneller, dat weet u ook.’ Hij maakte zijn verhaal af door reutelend naar lucht te happen.

De vrouw knikte. ‘Ga maar door. Weet alleen dat we dit niet aanmoedigen.’

‘Natuurlijk. Dit is slechts voor deze keer. Mijn oom waardeert het als we erbij zijn.’ Xela probeerde niet met haar ogen te rollen en liep verder op de smalle weg die langs de grens liep. In het noorden hield

een barrière het woeste water van de Noordzee tegen. Daar bevond zich ook de grootste centrale, die de golf- en getijdekrachten omzette in energie. De zuidelijke grens, waarnaar ze nu op weg waren, grensde aan een gebied dat landinwaarts lag. Heel Utrede was omgeven door een soort schild dat schadelijke straling buitenhield, maar wel zonlicht en het weer toeliet. Een rilling ging door Xela heen bij de gedachte dat ze alles wat ze ooit had gekend achter ging laten.

‘Je hoeft het niet zo dik aan te zetten,’ mopperde ze hardop, om haar gedachten af te leiden.

Xander haalde zijn schouders op en ging rechterop lopen. Zelfs met zijn kruk hield hij er de pas in. ‘Doe ik niet. Ik houd me gewoon wat minder groot.’

‘Als dat zo is, hoe denk je het dan ooit tot Dorthausen te redden?’

‘Gewoon, met mijn ene voet voor de andere. Ik heb voor twee maanden aan pillen bij me en tegen die tijd moeten we het wel gevonden hebben. Wie weet zijn we dan zelfs weer terug.’ Iets in zijn opgewekte toon zorgde ervoor dat de knoop in haar maag groeide. Maar misschien lag dat ook aan het veel te strakke stralingspak onder haar kleren.

Ze kwamen weinig mensen tegen: in deze ring bevonden zich vooral kantoren. Iedereen was naar huis. De schemering werd hier en daar doorbroken door een zwakke, energiezuinige straatlantaarn.

‘Wacht. Hier moet het ergens zijn.’ Xander trok haar achter een gebouw zodat ze uit het zicht stonden. De tablet die hij bij zich had, lichtte op en liet een hologram van de grensmuur zien. In de hoek knipperde een logo met: “vertrouwelijk”. En dan dachten ze dat zij de rebel van het gezin was.

Het verhaal was dat voor de veiligheid alle poorten naar buiten verzegeld waren, maar Xander had uitgelegd dat niemand ooit iets had gebouwd zonder een of meerdere nooduitgangen. Op het hologram